

24 kwietnia 2014 r. zmarł Tadeusz Różewicz - laureat Nagrody Miast Partnerskich Torunia i Getyngi.

Był wybitnym polskim poetą, dramaturgiem, prozaikiem i eseistą. Jego utwory od lat należą do kanonu literatury polskiej. W 1998 r. swoją Nagrodą Miast Partnerskich nagrodziły go Toruń i Getynga. Odebrał ją 20 listopada 1998 r. w toruńskim Dworze Artusa, spotkał się też z dziennikarzami na specjalnej konferencji prasowej, a dzień później na spotkaniu autorskim z toruńskimi czytelnikami. Niemieckim laureatem wyróżnienia był wówczas Siegfried Lenz – urodzony w Ełku pisarz, eseista i krytyk.

Tadeusz Różewicz urodził się 9 października 1921 r. w Radomsku, zmarł 24 kwietnia 2014 r. we Wrocławiu. Po ukończeniu tajnej podchorążówki walczył w oddziałach partyzanckich AK, działał w konspiracji, był redaktorem konspiracyjnego czasopisma „Czyn Zbrojny”. Po wojnie studiował w Krakowie historię sztuki na Uniwersytecie Jagiellońskim, w latach 1948-1968 roku mieszkał w Gliwicach, a następnie przeniósł się do Wrocławia. Jako poeta debiutował w prasie młodzieżowej w 1938 roku. Pierwszy zbiór poezji pt. „Niepokój” ukazał się w 1947 roku, po nim pojawił się zaraz następny - „Czerwona rękawiczka” .

Autor kilkudziesięciu zbiorów poezji, kilkunastu dramatów, wielu zbiorów opowiadań i scenariuszy filmowych, przy których współpracował ze swoim bratem Stanisławem i z Kornelem Filipowiczem. Jeden z najczęściej tłumaczonych polskich autorów, jego książki przełożono na 49 języków.

Na uroczystości wręczenia Nagrody Lindego w Toruniu w 1998 r.

Fot. Czesław Jarmusz

Awangardowa poezja i dramaty Różewicza (m.in. „Kartoteka”, „Grupa Laokona”, „Stara kobieta wysiaduje”, „Białe małżeństwo”) wyrażają tragizm osamotnionej jednostki, zagubionej w powojennym świecie zdominowanym przez widmo masowej śmierci, okrucieństwa, obojętności i cywilizacyjnego uniformizmu. Jego bohater jest osobowością zagrożoną dezintegracją i powszechnym chaosem.

Zbiory poezji: Niepokój, (1947); Czerwona rękawiczka, 1948 ; Pięć poematów, 1950; Czas, który idzie, 1951; Wiersze i obrazy, 1952; Równina, 1954; Uśmiechy, 1955; Srebrny kłós, 1955; Poemat otwarty, 1956; Formy, 1958; Rozmowa z księciem, 1960; Głos Anonima, 1961; Zielona róża, 1961; Nic w płaszczu Prospera, 1962; Twarz, 1964; Twarz trzecia, 1968; Regio, 1969; Na powierzchni poematu i w środku, 1983;

Poezje, 1987; Płaskorzeźba, 1993; Zawsze fragment, 1996. Zawsze fragment. Recycling, 1998; Matka odchodzi, 1999 – książka otrzymała laur Śląskiego „Oblicze Ojczyzny” Wawrzynu Literackiego za 1999 oraz Nike w 2000 r.; Nożyk profesora (poemat i wiersze), 2001; Szara strefa, 2002; Wyjście, 2004; Uśmiechy, 1955, 2005; Nauka chodzenia. Gehen lernen, 2007; Dwie strony medalu, 2008; Kup kota w worku, 2008; To i owo, 2012;

Proza: Opadły liście z drzew (opowiadania), 1955; Przerwany egzamin, 1960; Wycieczka do muzeum, 1966; Moja córeczka 1968; Śmierć w starych dekoracjach 1970; Teatr niekonsekwencji (szkice), 1970; Przygotowanie do wieczoru autorskiego, 1971; Kartki z Węgier (zbiory reportaży), 1953; Echa leśne (wznowienie partyzanckiego zbioru opowiadań), 1985.

Za twórczość literacką otrzymał wiele nagród i wyróżnień m.in. nagrody państwowe I i II stopnia (1955, 1966), nagrodę I stopnia ministra kultury i sztuki (1962), nagrodę miesięczników „Odry” (1970), „Literatury” (1991), nagrodę miasta Wrocławia (1973), niemiecką Główną nagrodę Kulturalną Śląska (1994), „Nike” w 2000 roku. Złoty Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” 2009. Był poważnym kandydatem do Nagrody Nobla (otrzymał ją wówczas Czesław Miłosz).

- [Powrót](#)
- [Udostępnij na: X](#)
- [Udostępnij na: FB](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)